

ՀՈՐԵԼԹԱՆԱԿԱՆ

ԾԱՆՐԱԲԵՌՆ ՎԱՍՏԱԿԻ ԳՆԱՀԱՏՄԱՄԲ

Հուլիսի 10-ին Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում, Վեհարանի հանդիսությունների դահլիճում, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ Շայրազույն Պատրիարք և Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի բարձր նախագահությամբ, փնտյի ունեցավ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբան Գերաշնորհ Տ. Ներսես արքեպիսկոպոս Պողոսյանի ծննդյան 70-ամյակին նվիրված հանդիսություն:

Բացման խոսքով հանդես եկավ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի միաբան Գերաշնորհ Տ. Աստղիկ եպիսկոպոս Արիստակեսյանը: Սրբազան Հայրն իր խոսքում անդրադարձավ Ներսես Սրբազանի կյանքի ուղուն, սրբազանության գործունեությանն ու վաստակին՝ դրվագներով բնութագրելով նրան որպես Հայ Եկեղեցու անդամաբանում մեծ փուլ՝ ունեցող մի հոգևորականի:

Այնուհետև հանդիսության ընթացքում Սրբազան Հոր՝ հոգևորականի և բանաստեղծի սրբազանությանն ալմաստների ու գրական վաստակի մասին իրենց խոսքն ասացին բանասիրական գիտությունների թեկնածու փիլիսոփայական Մեթոդիանյանը, պոետիկ լրագրող և «Մարմարա» թերթի գլխավոր խմբագրապետ Ռոբերտ Հարությունյանը, Վաղարշապատի թիվ 5 ռուսական վարժարանի փնտյի փիլիսոփայական Սաֆարյանը:

Հանդիսականների մեծարանքի և շնորհավորական բարեմաղթանքներից հետո իր սրբի խոսքը ներկաներին ուղղեց Տ. Ներսես արքեպիսկոպոս Պողոսյանը: Անդրադառնալով իր կյանքի անցած ուղուն՝ Սրբազան Հայրը, Վ. Թեքեյանի փոքրիկ հետևողությամբ, ասաց, որ, հիմա, իրեն նույնպես կյանքից մնացել է միայն այն, ինչ փվել է ուրիշներին: Սրբազան Հայրը նաև իր երախտագիտությունը հայտնեց Վեհափառ Հայրապետին, միաբանակից եղբայրներին ու հանդիսությանը ներկա գրավողներին՝ ցուցաբերվող ուշադրության համար:

Հանդիսությունը փակվեց Ամենայն Հայոց Հայրապետի օրհնության խոսքով: Վեհափառ Հայրապետը գոհունակություն հայտնեց, որ վերջին փառիներին նման հոբելյանական հանդիսությունների գեղեցիկ ավանդույթ է ձևավորվում, և կարևորեց դրանց անցկացումը: Ներսես Վանականի բանաստեղծական շնորհի ու վաստակի գնահատմամբ հանդերձ՝ Նորին Սրբությունը Սրբազան Հոր մեծագույն արժանիքը նկատեց նրա հոգևոր սպասավորությունը. «Իր հոգևոր ծառայությամբ Ներսես Սրբազանն ու իր նման հոգևորականները խորհրդային հասարակարգի ժամանակ փառ պահեցին կաթողիկոս Սուրբ Էջմիածնի: Մշտական էր այն աղոթքը Սուրբ Էջմիածնի կամարների ներքո և իրենց շնորհիվ նաև կենսունակ մնաց Եկեղեցին»,- նշեց Ամենայն Հայոց Հայրապետը: Վեհափառ Հայրապետը բարձր գնահատեց Ներսես Սրբազանի՝ Հայ Եկեղեցուն բերած փառիների մեծ ավանդը և, ի հավելումն այդ ամենի, սեփական միջոցներով Թեղենի գյուղում Սրբոց Նահապետական եկեղեցու և կից շենքի կառուցումն ու դպրոցի վերանորոգումը, ինչպես և Հայոցդպաց փուն բացելու ծրագրերը:

Վերստին շնորհավորելով Մայր Աթոռի երիցագույն միաբանին՝ Նորին Սրբությունը կյանքի արեւադարձություն ցանկացավ Սրբազան Հորը՝ մաղթելով, որ նա միշտ իր հավատարմությամբ Լուսավորչի կանթեղը: Ապա Վեհափառ Հայրապետը Ներսես արքեպիսկոպոսին շնորհեց Գրերի Գյուրի 1600-ամյակի առիթով պարտասարված պանակն՝ որպես գրչի մարդու և Հայոց Այրուբեկին ծառայած եկեղեցականի:

Հանդիսության ընթացքում Սրբազան Հոր բանաստեղծությունների արտասանությամբ հանդես եկավ ճանաչված աստուծող տիկին Նունե Դանիելյանը, հայ հոգևոր և ազգային երգերի կառավարմանը համդես եկան տիկին Մարի Պողապալյանը և «Լույս» փոկալ կվինտետը:

Սրբազան Հոր արդյունաշատ եկեղեցական գործունեության վկայությունն է հոգևորականի իր անցած ուղին:

Տ. Ներսես արքեպս. Պողապալյանը, ավագանի անունով՝ Հակոբ, ծնվել է 1937 թ. հուլիսի 5-ին Գորրզ Խան քաղաքում (Թուրքիա), արքեպիսկոպի ընտանիքում:

1939 թ. ընտանիքով գաղթել և հաստատվել են Բելյուրում, ուր ստացել է իր նախնական կրթությունը տեղի հայկական Նուպարյան վարժարանում:

1951 թ. ընդունվել է Անթիլիասի Դպրեվանք, ուր սովորել է մինչև 1955 թվականը:

1955-57 թթ. սովորել է Էշրեֆիե թաղամասում գտնվող Կենտրոնական բարձրագույն վարժարանում:

1957 թ. սեպտեմբերին ծնողների հետ ներգաղթել է Հայաստան և մեկ ամիս անց ընդունվել Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնի Գևորյան Հոգևոր Ճեմարան:

1957 թ., ձեռամբ Հայկազուն արքեպս. Արքանայանի, ձեռնադրվել է սարկավագ:

1960 թ. ավարտելով Հոգևոր Ճեմարանը՝ մեկնել է Մոսկվա և մեկ տարի ուսանել Զագորսկի Հոգևոր ակադեմիայում:

1961 թ. հունիսի 5-ին, ձեռամբ Ամենայն Հայոց Վազգեն Ա Կաթողիկոսի, ձեռնադրվել է կուսակրոն քահանա՝ վերանվանվելով Ներսես արքեպ:

Կրոնական-եկեղեցական կրթությունը խորացնելու նպատակով 1963-65 թթ. սովորել է Յորքշիրի (Անգլիա) Հարության կոլեջի (College of "Resurrection", Yorkshir, England) կրոնական բարձրագույն ուսումնարանում:

1965-69 թթ. վերադառնալով Մայր Աթոռ՝ վարել է Հոգևոր Ճեմարանի տեսչության պաշտոնը:

1969-70 թթ. սովորել է Ժենի Էկոմենիկ ինստիտուտում:

1969-72 թթ. որպես հոգևոր հովիվ ծառայել է Ժենի հայոց Սուրբ Հակոբ եկեղեցում:

1972-74 թթ. եղել է հոգևոր հովիվ Լոնդոնի Սուրբ Սարգիս եկեղեցու:

1974 թ. Համայնքային Եկեղեցական խորհրդի կողմից ընտրվել է Անգլիայի հայոց առաջնորդ:

1974 թ. հոկտեմբերին, ձեռամբ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի, ձեռնադրվել է եպիսկոպոս և նշանակվել Անգլիայի հայոց առաջնորդ և Հայրապետական պարվիրակ Բենթրեբրիի Արքեպիսկոպոսության մոտ:

1982 թ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս Վազգեն Ա-ի փոփոխությամբ նշանակվել է Մայր Աթոռի դիվանապետ:

ՄԱՆԻՍԿԱՅԻՆ ԵՆՈՒՄՆԵՐ

ՎԵՐԱԳԵՐՈՒՄԻ ՆԵՐՍԵՍ ՍԻՐԱԿՈՆԻՆԻՆ Է ՆՊԻՐՈՒՄ ԳՐԵՐԻ ԳՅՈՒՄԻ
1600 ՄԱՐԿԱՆԻ ԻՍԿԱԳՈՐԾԻ ՓՈՐՈՐԾԱՆԻ ՓՈՐՈՐԾԱՆԻ ՓՈՐՈՐԾԱՆԻ

Սրբազան Հայրը նաև էկումենիկ աշխատանք է ծավալել Մայր Աթոռում: 1983 թ. ընկրվել է Եկեղեցիների Համաշխարհային խորհրդի Կենտրոնական Կոմիտեի անդամ: Եղել է Հայաստանի Աստվածաշնչային ընկերության հիմնադիրը:

1988 թ. նոյեմբերին ընկրվել է Ռուսաստանի Հոմանիքաբար ակադեմիայի ակադեմիկոս:

1999 թ. հուլիսի 4-ին Գերագույն Հոգևոր խորհրդի և եպիսկոպոսաց համալսել ժողովի կողմից ընկրվել է Կաթողիկոսական Տեղապահ:

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի ընտրությունից հետո Ներսես Սրբազանը, Հայրապետական փնտրիությունը նշանակվելով Մայր Աթոռի հրապարակապան բաժնի փնտրեն, ինչպես նաև միջեկեղեցական և համայնքային փարքեր հանդիատություններում ներկայացնելով Հայոց Եկեղեցին, բոլորանվեր ձևով շարունակում է իր նպատարը բերել Հայ Եկեղեցուն և Մայր Աթոռին:

Ներսես Սրբազանի և Պոգապայան ընդանիքի ջանքերով և հովանավորությամբ կատուցվել է Կուրպյի թնմի Թեղենիքի Սրբոց Նահապակաց եկեղեցին, որի օծումը 2003 թ. հուլիսի 5-ին կապարվեց ձեռամբ Վեհափառ Հայրապետի:

Ի գնահատություն այս ձեռնարկման, ինչպես նաև հոգևոր սպասավորության քառասնամյակի առիթով Հայրապետական Սրբաբառ Կոնդակով Ներսես Սրբազանը պարգևարվեց Հայոց Եկեղեցու բարձրագույն՝ «Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ» շքանշանով: Ինչպես Հայրապետական կոնդակում է ասվում՝ «Անկի քան յորս րասնամնակ րառաց Ձեր ձեռքն րառաբ հոյրուական գարազներ և «գհեր ևրթրալ բարեաց» ու «ծառայկ Արարուծոյ» պարուրիքանին ականջալուր քահանայագործնլու ևրաբ Առաքելական մեր Սուրբ Եկեղեցու յուսապայծառ անդաարանում՝ Ձեզ րառաշնորդ ու րապան ունենալով հաւարն րա Արարում և ծառայութեան նուիրումն ու սերը հանդէպ հարազար մեր ժողովրդըր:

Կոլուական Ձեր րառաքելութիւնը Դուր սկսեցիք Ժնկի Սուրբ Յակոբ եկեղեցուց, այնուհետև ընարունեցիք Անգլիոյ հայոց րառաշնորդ և Երջանկայիշարակ Վագեն Ա. Անկեայն Հայոց Հայրապետի ձեռամբ արծաւագար Եպիսկոպոսութեան Սուրբ Օծման՝ որպէս նուիրակ ու բարի ծառայ հաւարարու մեր ժողովրդի:

Արդիւնաշար է Ձեր վարարակն րառակարար Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում: Ծուրք քան րարիներ ծառայեցիք որպէս Մայր Աթոռի դիանապետ, Գերագույն Հոգևոր խորհրդի անդամ, Հոգևոր Ծնարանի վերարեսուց, մեր Եկեղեցին ներկայացրեցիք քազմաթիւ միջեկեղեցական խորհրդաժողովներում, ընարունեցիք Կաթողիկոսական Տեղապահ և րաթմ էլ շարունակում էք Ձեր փորձառութիւնն ու կարողութիւնները ներդնել Մայր Աթոռի հրարարակչական գործունէութեան արդիւնատր հրականացմանը:

Երկարամնայ Ձեր աշխարարների շնորհիւ րաաթր նաևն ընթերցողի անդանի վրայ են Ձեր քարոզական հողումաներն ու հնդիակաբ քանապրեղծական ժողովածուները, որոնք հաւարացնայ հայորդեաց հոգիներում անրմանում են սեր հանդէպ Հայ Եկեղեցին և հոգևոր մեր սրբազան արծերները, հանդէպ Հայրենի մեր երկիրը՝ իր սրբացած հողով և Լուսոյ խորան Սուրբ Էջմիածնով:

[illegible]

Ներսես Սրբազանը հեղինակ է նաև մեկ պատկերային բանաստեղծական և թարգմտական ժողովածուների, այդ թվում՝ բանաստեղծությունների «Հաղթնորի» (1995 թ.), «Ուխտագնացություն զիսկ յայս օր» (1997 թ.), «Հույսի անբուխ թերթիկ» (1998 թ.), «Մաղկեփունջ» (2001 թ.), «Մի կյանքի պարմություն» (2003 թ.), «Բանաստեղծություններ» (2006 թ.) գրքերի:

Ներսես Սրբազանի սպեղծագործությունները թե՛ շարունակությունն են հայ եղգերը բանաստեղծության ավանդների և թե՛ արձագանքը աղյուի աշխարհի հիմնասյուղիքների:

• Ներսես Սրբազանը (գրական անվամբ՝ Ներսես Վանական) կյանքին մի այլ հայացքով է նայում, սովորականի մեջ պնդում է անսովորը, անսովորն էլ իր հերթին մի նոր իմաստավորման է ենթարկում, ապա դիտարկում հոգևոր ընդհանրացված հայացքով:

Եթե մեկ նախադասությամբ փորձենք բնորոշել Ներսես Վանականի ստեղծագործությաննից, ապա պետք է նշենք, որ նրանցում իշխում են սերն ու խաղաղությունը, և որ Սրբազան Հայրը, շարունակելով հայ հոգևոր բանաստեղծության ավանդները, բանաստեղծական նոր արվամիայությանիջոցներով ու պարկերներով է գալիս հավելելու այդ ավանդները՝ միաժամանակ վկայելով թե՛ իր արծարծած թեմաների գեղարվեստական կենսունակությունը մեր օրերում և թե՛ հավաստելով, որ հոգևորական բանաստեղծը կսկսեց քննել իր ժամանակի հույզերի ու ապրումների արվամիայությունն ու մեծությամբ պարմության ընթացքի բանաստեղծական փարեզիրը:

Ինչպես ասացինք, 1997 թ. հրապարակված բանաստեղծական իր ժողովածուն Ներսես Սրբազանը վերնագրել է «Ուխտագնացություն զեպի յույսը»: Սրբազանի ծննդյան յոթանասունամյակի շնին հոգևոր արդյունաշատ գործունեության և ստեղծագործական հաջողությունների երկա՛ր-երկար փառքներ մաղթենք յույսի ուխտավորին՝ այն հավատով, որ յույսի աղբյուրը՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինը, նորանոր լուսեղեն ցուցումներ է պարգևելու Տ. Ներսես արքեպիսկոպոս Պողոսապյանին: